

University of Groningen

Music therapy for children with Autism Spectrum Disorder

Pater, Mathieu

DOI:
[10.33612/diss.202791160](https://doi.org/10.33612/diss.202791160)

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2022

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Pater, M. (2022). *Music therapy for children with Autism Spectrum Disorder: development and first evaluation of the Papageno Music Therapy Program*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. University of Groningen. <https://doi.org/10.33612/diss.202791160>

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Dankwoord

Toeval of niet, soms lopen dingen zoals je je vooraf niet had kunnen bedenken. Toch kunnen ‘toevallige’ gebeurtenissen bijzondere, waardevolle en leerzame ervaringen opleveren. Toen ik eind 2005 min of meer bij toeval kennis maakte met Stichting Papageno kon ik mezelf nog niet indenken wat deze samenwerking voor ervaringen met zich mee zou brengen. Een goede klik tijdens een verkennend gesprek in Bussum met Aaltje van Zweden en Marijke Foudraine was de start van een langdurige samenwerking met Stichting Papageno.

In 1997 hebben Aaltje van Zweden-van Buuren en haar man, dirigent Jaap van Zweden, Stichting Papageno opgericht om kinderen en jongeren met autisme en hun ouders te ondersteunen. Nu, bijna vijftientig jaar later, is Papageno een begrip in Nederland. De stichting heeft zich ontwikkeld tot een veelzijdige organisatie die zich met allerlei initiatieven en activiteiten richt op de ontwikkeling van kinderen en jongeren met autisme.

In de afgelopen 16 jaar heb ik vanuit Stichting Papageno aan veel kinderen met autisme muziektherapie mogen geven. Naar deze kinderen gaat mijn dank uit, zij hebben mij laten zien en ervaren wat muziektherapie écht is. Ook lieten zij mij zien welke meerwaarde muziek kan hebben wanneer gesproken taal soms moeilijk is. Natuurlijk wil ik ook de ouders van deze kinderen bedanken voor het vertrouwen dat zij mij gaven om met hun kind te werken.

Op een non-verbale manier communiceren wanneer gesproken taal niet mogelijk is, vind ik iedere keer weer bijzonder. Milou, helaas hebben we afscheid van je moeten nemen, maar jouw lessen in non-verbale communicatie liggen aan de basis van mijn therapeutisch handelen. Eigenlijk liet jij in de praktijk de essentie van muziektherapie zien. De muziektherapie sessies met jou waren niet altijd gemakkelijk maar stuk voor stuk bijzonder en ze zullen mij altijd bij blijven, dankjewel.

In de praktijk zie ik samen met mijn collega's bij Stichting Papageno dagelijks mooie momenten, ook zag ik steeds meer de noodzaak voor een goede onderbouwing van wat we doen. De vraag is dan ook weer of het toeval was of niet dat Aaltje mij tijdens een vakantie opbelde met de vraag of ik iets voelde voor een promotie studie om de Papageno Muziektherapie verder te onderbouwen. Ik moet eerlijk zeggen dat ik tot op dat moment nog nooit over een promotie studie nagedacht had, laat staan overwogen dit zelf te doen.

Naarmate ik mij hier verder in ging verdiepen, opende dit de mogelijkheid om de Papageno Muziektherapie een serieuze stap verder te brengen.

Mijn dank gaat dan ook uit naar de mensen van Stichting Papageno, in het bijzonder naar Jaap en Aaltje van Zweden die Papageno opgericht hebben en mij het volste vertrouwen geven om de muziektherapie vorm te geven en te blijven ontwikkelen. Maar ook Marijke Foudraine met wie ik in de begin jaren veelvuldig gediscussieerd heb over de muziektherapie. Dank ook aan Pascal Rijnders en Letty Verkaik. De jaren dat Pascal directeur was van Stichting Papageno waren voor mij heel leerzaam. Met de ervaring die jullie meebrachten heb ik leren groter te denken. Jullie gaven mij het vertrouwen om het muziektherapeuten-netwerk te laten groeien naar een

(bijna) landelijk netwerk. En jullie waren belangrijk in de start van mijn promotieonderzoek. Natuurlijk ook mijn dank aan alle collega muziektherapeuten die verbonden zijn aan Stichting Papageno. Maar ook Christien Kuysters, Joyce van Akkeren, Ingrid Peters, Laura Nagtegaal, Ann Gummels, Sanne Seldentuis en alle bestuursleden, bedankt voor het vertrouwen en de support die jullie mij gaven.

Zonder de Hersenstichting en het Prins Bernard Cultuurfonds had het onderzoek niet kunnen plaatsvinden. Ik wil graag alle betrokken mensen bij deze organisaties bedanken.

Ik voelde me tijdens dit traject dikwijls bezwaard vanwege het beroep dat ik steeds maar weer deed op de deelnemers, hun ouders, docenten en andere betrokkenen. Bijzonder vind ik het dat zij steeds maar weer hun ervaringen met mij wilden delen door middel van vragenlijsten en interviews. Ik ben jullie heel erg dankbaar hiervoor, dankzij jullie heb ik dit mooie onderzoek kunnen doen. Maar ook Lotje, Henk, Linda, Bettina, Marloes, Patricia, Cisca, Sarah, Iris, Lotje, Xander, Renske en Randolph, de muziektherapeuten van Papageno die direct betrokken waren bij het onderzoek. Veel dank voor al het werk dat jullie geleverd hebben.

Ik wil mijn grote dank uitspreken naar mijn promotor Prof. dr. Tom van Yperen en co-promotor dr. Marinus Spreen. Jullie hebben mij de mogelijkheid gegeven mezelf te ontwikkelen binnen dit traject en jullie hebben mij het vertrouwen gegeven wat ik nodig had om dit traject te volbrengen. Op de momenten waarop ik onzeker was, lieten jullie mij inzien dat ik op de juiste weg was en het was fijn jullie oprechte interesse in het onderwerp steeds weer te ervaren. Jullie stelden mij de juiste vragen om kritisch te blijven en hebben ervoor gezorgd dat ik trots kan zijn op het eindresultaat.

Paula de Graaf, hoe fijn was het dat jij na je afstuderen als psycholoog kon en wilde ondersteunen tijdens het onderzoek. Heel veel dank voor alle uren dat we over muziektherapie en autisme hebben gepraat. We hebben beiden urenlang gefilmde therapie sessies bekeken die we daarna weer met elkaar bespraken. Het was fijn dat je zo betrokken was en het voelt ook bijzonder vertrouwd om jou als paranimf te vragen bij de dissertatie. Mijn broer Maurice Pater is ook paranimf. Het is niet de eerste keer dat hij aan mijn zijde staat tijdens een belangrijk en/of spannend moment in mijn leven. Jij stond wat verder af van muziektherapie en autisme en toch kon ik je altijd even bellen om te overleggen over mijn onderzoek. Of het nu was over het proces, over taal-technische dingen of het gebruik van juiste vertalingen. Dank voor je interesse en dat je er altijd was waar dat nodig was.

Als laatste wil ik Lara, Arthur en Felien bedanken. Ook zonder jullie was het nooit gelukt. Jullie waren er om de mooie momenten te delen, maar ook wanneer het even wat minder soepel ging. Jullie hebben mij uren of soms dagen moeten missen als ik mezelf weer eens had teruggetrokken in mijn werkkamer. Lara, het was fijn dat we inhoudelijk konden praten over ons werk als muziektherapeut, maar ook fijn dat je iedere letter wilde meelesen. Ik denk dat jij mijn proefschrift inmiddels uit je hoofd kent, zo vaak als ik je gevraagd heb om een stukje te lezen waar ik nog onzeker over was. Jullie hoefden het niet altijd met veel woorden te zeggen, misschien maakte dat het nog wel fijner, de ‘non-verbale’ wijze waarop jullie je steun gaven is onbeschrijfelijk.

Amersfoort, januari 2022

